

מפגש מס' 30

דף מקורות

ספר שמואל א', ט'-י"ג

נושא השיעור: אתגר המלוכה בישראל

1. דברים י"ז, יד-טו:

כִּי תָבֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וַיִּרְשָׁתָהּ וַיִּשְׁבָּתָהּ בָּהּ וְאָמַרְתָּ אֲשִׁימָה עָלַי מֶלֶךְ כְּכֹל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתַי. שׁוֹם תִּשָּׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ בּוֹ מִקֵּרֵב אֲחֵיךָ תִּשָּׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ לֹא תִּבְחַר לָתֵת עָלֶיךָ אִישׁ נְכָרִי אֲשֶׁר לֹא אֲחִיךָ הוּא.

2. ספרי, שם:

ואמרת אשימה עלי מלך ככל וגו'. (סנהדרין נב) ר' נהוראי אומר, הפסוק בגנאי ישראל הוא מדבר, שנאמר (שמואל א ח) כי לא אותך מאסו, כי אותי מאסו ממלוך עליהם. אמר ר' יהודה, והלא מצוה היא מן התורה לשאול להם מלך, שנאמר שום תשים עליך מלך אשר יבחר ה' א-להיך בו, ולמה נענשו בימי שמואל? מפני שהקדימו על ידם. ככל הגוים אשר סביבותי. ר' נהוראי אומר, לא בקשו להם מלך אלא להעבידם עבודת כוכבים, שנא' (שמואל א ח) והיינו גם אנחנו ככל הגוים ושפטנו מלכנו ויצא לפנינו ונלחם את מלחמותינו.

3. ספר החינוך מצוה עא:

לפי שאי אפשר לישוב בני אדם מבלי שיעשו אחד מביניהם ראש על האחרים לעשות מצותו ולקיים גזרותיו, מפני שדעות בני אדם חלוקין זה מזה ולא יסכימו כולם לעולם לדעת אחת לעשות דבר מכל הדברים, ומתוך כך יצא מביניהם הביטול והאסיפה בפעולות, ועל כן צריכין לקבל דעת אחד מהם אם טוב ואם רע, למען יצלחו ויעסקו בעסקו של עולם, פעם ימצא בעצתו וחפצו תועלת רב ופעם ההיפך, וכל זה טוב מן המחלוקת שגורם ביטול גמור.